

radionica

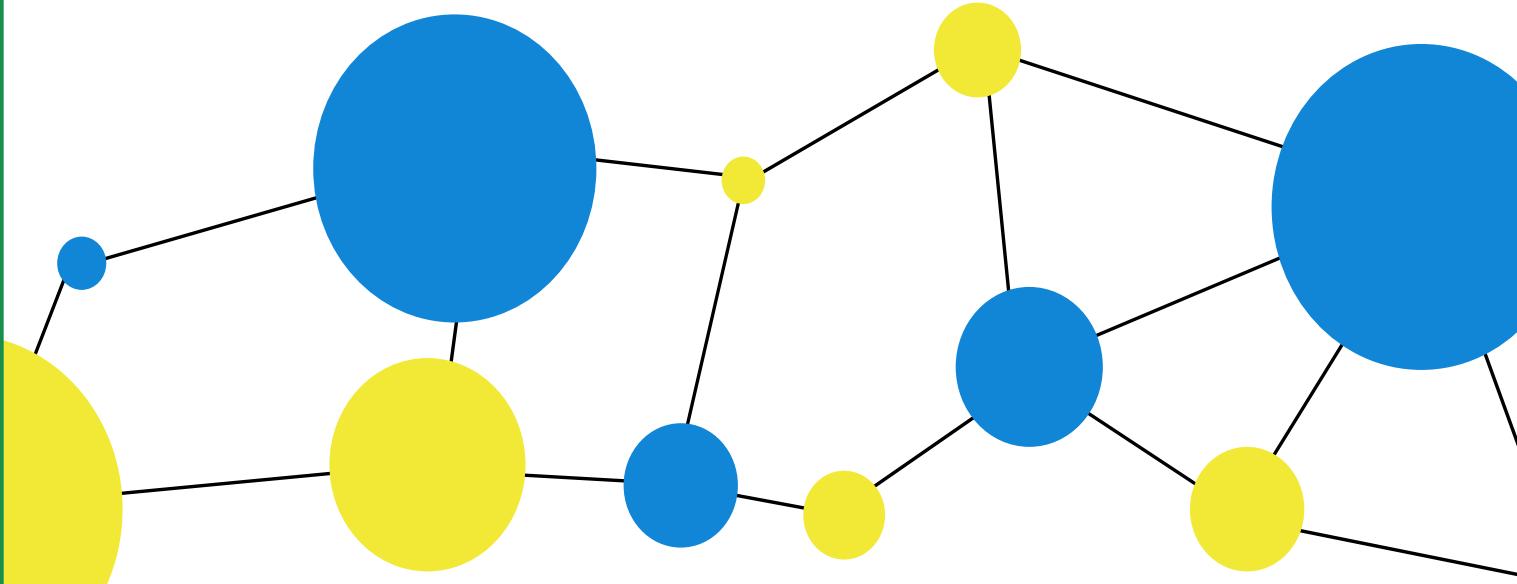
6.



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



moda i recikliranje



1

sto želimo ostvariti na ovoj radionici?

Na ovoj radionici željeli bismo da polaznici steknu bolje razumijevanje kako naše akcije u vezi s modom mogu imati pozitivan učinak na kružno gospodarstvo i okoliš, čineći neke male promjene u našim stavovima i djelovanjima. Željeli bismo razmotriti kako smanjiti količinu otpada koji stvaramo uživajući u modi. Možda smo u mogućnosti utjecati na to kako naše obitelji i prijatelji i naše zajednice smanjuju broj odjeće koja se šalje na odlagalište otpada. Željeli bismo se aktivirati u razmjeni znanja i zauzvrat imati utjecaja na modnu industriju.

2

ciljevi: nakon završetka radionice

1. Kružno gospodarstvo

Imat ćete osnovno znanje o tome što je kružna ekonomija i kako vaši izbori utječu na gospodarstvo, okoliš i one s kojima dijelimo ovaj planet.

2. Negativan scenarij

- Steći ćete osnovno znanje o tome što je kružna ekonomija i kako vaši postupci utječu na to.
- Prepoznat ćete primjere i situacije u kojima mediji i društveni mediji oblikuju naše razmišljanje o modi.
- Naučit ćete i razumjeti terminologije koje se tiču ovih pitanja i znati ih objasniti (uzimajući u obzir dob učenika).
- Znat ćete kako pronaći više informacija na internetu
- Da bismo razumjeli kako se naša odjeća reciklira kao otpad i kakav to učinak ima na okoliš
- Da biste razumjeli kako se koriste različiti postupci izrade odjeće.
- Prepoznati prepreke recikliranju.
- Da bismo razumjeli kako na nas utječu mediji i društveni mediji u vezi s uočenom potrebom za kupnjom i rasipanjem sve više i više.



Ikon: Darius Dan

3. Pozitivan scenarij

- Da biste znali da svakodnevne aktivnosti koje se odnose na vas, vaše prijatelje i obitelj mogu imati neposredan utjecaj na kružno gospodarstvo i okoliš.
- Prepoznati primjere dobre prakse u modnoj industriji.
- Moći objasniti što je održivo vrtlarenje i zašto je važno
- Da bismo znali objasniti zašto je važno razmotriti način na koji se odjeća i tekstil recikliraju i kako to utječe na planet.
- Identificirati pozitivne aktivnosti koje su učinkovite u recikliranju odjeće
- Pogledati primjere kreativnih načina recikliranja.
- Da bismo razumjeli kako kupovanje i bacanje manje proizvoda mogu imati pozitivan učinak na kružno gospodarstvo.
- Da bismo razumjeli kako možemo utjecati na druge da donose promišljene odluke.
- Naučiti i razumjeti terminologije koje se tiču ovih pitanja i znati ih objasniti (uzimajući u obzir dob učenika).
- Znati kako dobiti više informacija putem Interneta.



Torba puna plastičnih vješalica, mogu li se ponovno koristiti? ili više nisu korisni? Može se reciklirati



Police prodavaonice rabljene odjeće i obuće. Jeste li ikad bili u ovakvoj trgovini? Jeste li što kupili? Jeste li nešto donirali?



Vrlo velika garderoba, puna odjeće ... biste li nam rekli što mislite? želite li ga imati? što mislite o skladištenju toliko odjeće?



Što za vas znači ova slika?

3

što je kružna ekonomija i kako se to odnosi na odjeću koju smo odlučili nositi? kako naše odluke i naši postupci mogu utjecati na okoliš i one druge strane svijeta koji izrađuju našu odjeću?

Više informacija na poveznici:



- Across the country, vintage shops are in a fight to save thrifting
- How to Act on Climate Change: A user's guide for 2020 and beyond Khadi London
- Govor Grete Thunberg na klimatskom štrajku u Velikoj Britaniji
- Provjera činjenica: 9 uobičajenih mitova o etičnoj i održivoj modi

Razlozi za odobravanje kružne ekonomije:

- - Potrebne su velike promjene u načinu na koji se odnosimo prema planeti. Ako to ne učinimo, naš planet može biti nepovratno oštećen.
- To može rezultirati globalnim zagrijavanjem, do te mjere da će na nekim mjestima biti nemoguće održati život. Ako se to dogodi, svi patimo.
- Moramo znati da ne podržavamo nepravedne plaće i uvjete svaki put kad kupimo odjevni predmet.
- Možemo odlučiti podržati tvrtke koje se prema svom osoblju pošteno odnose.
- Možemo odlučiti podržati tvrtke koje se brinu o okolišu





negativan scenarij

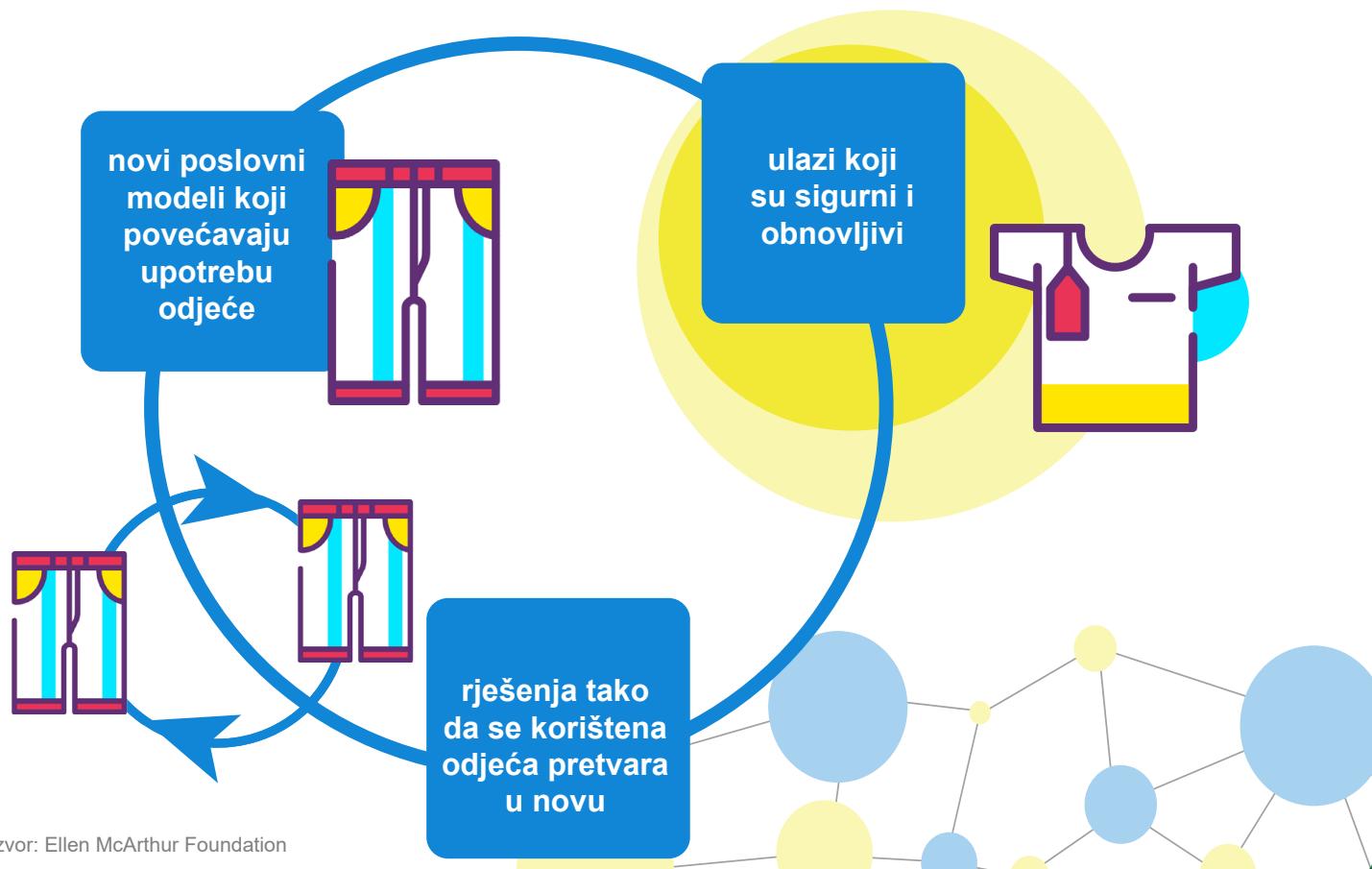
Od 1960-ih izrasla je potpuno nova modna kultura koja je po prvi puta bila pokrenuta konzumerizmom mlađih ljudi. Bilo je moguće kroz za relativno malu količinu novca izraziti "tko ste" dopuštajući većem broju ljudi da komuniciraju putem odjeće bez obzira na njihovo socijalno i ekonomsko podrijetlo.

Moda je postala brza, došlo je do brzog prometa. Ono što je bilo moderno ove sezone, definitivno nije bilo moderno sljedeće sezone. Modni dizajneri postali su heroji. Pokrenuli su industriju koja nije vodila računa o održivosti i nije ih zanimala razina otpada. Ubrzo su modne marke morale pronaći načine da prate ovu rastuću potražnju pristupačne odjeće, što je dovelo do otvaranja masivnih tvornica tekstila širom svijeta u razvoju, što je američkim i europskim tvrtkama omogućilo uštedu milijuna dolara outsourcanjem svoje radne snage.

vizija ekonomije novog tekstila

Današnji lideri u industriji, uključujući Zaru, H&M, TopShop i Primark, započeli su posao kao manje trgovine u Europi. Svi su se usredotočili na pristupačnu trendovsku odjeću, koja se na kraju proširila Europom i infiltrirali se na američko tržište negdje 1990-ih ili 2000-ih. Nagli rast koji danas definira ove brendove ide ruku pod ruku s mjerama smanjenja troškova, a malo je tvrtki koje su željne promijeniti inozemnu radnu snagu. Brza moda smatrala se ciljem koji treba postići. Na primjer, kada je Zara početkom 1990. došla u New York, New York Times upotrijebio je izraz "brza moda" da opiše misiju trgovine, izjavljajući da bi trebalo samo 15 dana da odjevni predmet iz glave dizajnera dođe u prodaju na policama. One trgovine koje nisu mogle pratiti ovaj tempo otjerane su iz posla.

Iako je teško odrediti podrijetlo brze mode kakvu danas poznajemo, iako je shvatiti kako se pojavi uхватila. Krajem 1990-ih i početkom 2000-ih postajalo je sve prihvatljivije (i poželjnije) razmetati se nečijom ljubavlju prema jeftinoj modi.



postavite si nekoliko pitana:



Pogledajte cijenu. Što mislite, koliki je % ovog troška koji je pripao osobi koja ga je napravila?

Koliko puta će ga nositi?

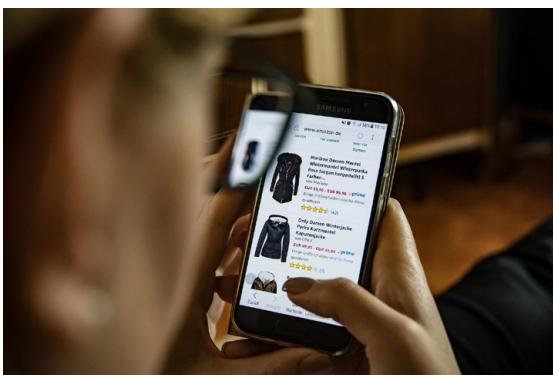
Koliko će vremena proći dok ne odbacim ovu odjeću?

Odakle je došlo? Koliko je kilometara priješao put do trgovine?

Postoje li modne marke koje uzimaju ove stvari u obzir?

Kako na mene utječu mediji? Je li korisno?

Koje je postupke ova odjeća vjerojatno prošla i koji su mogli našteti okolišu?

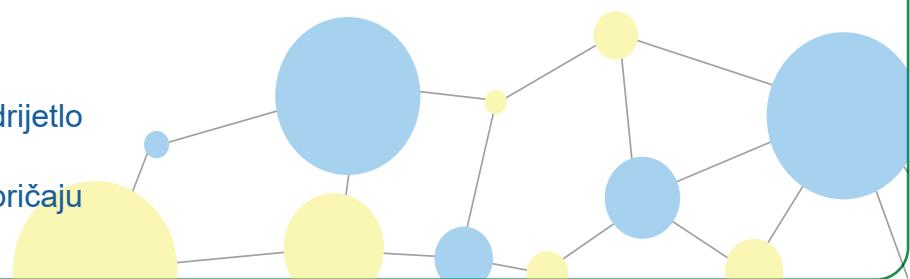


vrijeme je da razmislimo o usporavanju, barem dovoljno da budemo požljiviji prema kupnjama koje obavimo.

Više informacija na poveznici:



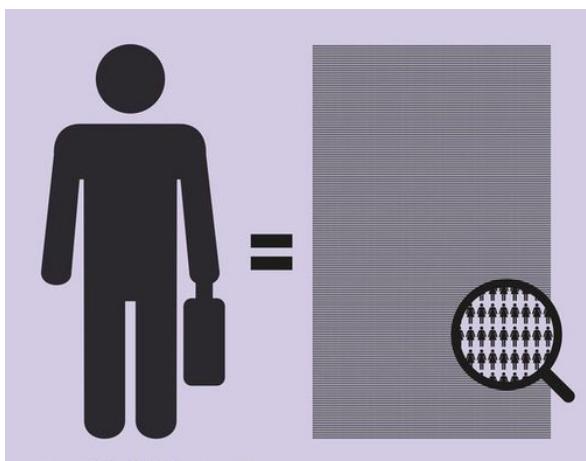
- Moda i kružna ekonomija
- Lekcija iz povijesti mode: podrijetlo brze mode
- Ovi održivi modni dizajni pričaju osobne priče





Devedesetih su neki kupci postali svjesni utjecaja modne industrije na okoliš. Vodeći dizajneri poput Vivienne Westwood govorili su o tome kako je industrija utjecala ne samo na okoliš već i na zajednice u inozemstvu koje proizvode našu odjeću. Govorila je o kupnji manje komada odjeće koju su dobro proizvodile tvrtke kojima je stalo do ovih problema. Ova odjeća koštala bi više i trajala bi duže. Ona pokušava preokrenuti plimu i potaknuti ljudе da ulaze u odjeću koju su voljeli, a ne da ih mediji tjeraju da kupuju i odbacuju jeftinu odjeću.

1 x američka plaća direktora = 16.000 plaća radnika u Bangladešu



BDP Kambodže u 2015. godini: 18 milijardi dolara.⁹
Inditex (ukl. Zaru) promet u 2015. godini: od 18,1 milijardi dolara.

16.10.2017. Danski TV kanal TV2 objavljuje dokumentarni film optužujući H&M da svake godine u Danskoj pali 12 tona nove, ne nosive odjeće.

Istraživanje među 219 modnih marki pokazalo je da samo 12% može pokazati bilo kakvu akciju prema isplati plaća radnicima u odjeći, iznad zakonskog minimuma.

Izvor: SUSTAINABLE FASHION MATTERZ

puno je dobrih vijesti



Mladi su sve više zabrinuti za okoliš i ljudska prava.

Mnoge nove modne etikete sada to odražavaju i pojavljuju se nove kampanje koje ističu ove probleme i istodobno proizvode uzbudljive i pristupačne mode.

Evo nekoliko primjera:

Crni petak stvoren je kako bi potaknuo modne marke da rasprodaju svoje stare kolekcije, uzorke komada ili proizvode s malim manama koje inače ne mogu prodati. Na taj su način odjevni predmeti spašeni od bacanja, a brendovi i dalje mogu privući kupce u svoje trgovine, a da ne obezvrijede svoje trenutne kolekcije.



Tjedan modne revolucije: posebno se fokusira na posljednji tjedan u travnju, na godišnjicu kolapsa tvornice Rana Plaza u Bangladešu, koja je usmrtila 1.138 radnika odjevne industrije.



sovjeti za roditelje

Odredite datum kada cijela obitelj prolazi kroz svoju garderobu. Skupite sve i odnesite na recikliranje ili u dobrotovornu radnju ili dogovorite prosljeđivanje prijatelju.

Učinite to obiteljskom aktivnošću.

Neka to bude obiteljsko pravilo. Ako netko ide u kupovinu, molimo ga da prvo nešto reciklira.

Navedite neke informacije o etičkim robnim markama.



#WENEVERSTOPVOTING



Sada je veća svijest nego ikad prije o utjecaju mode na okoliš i kružno gospodarstvo: Kampanja #WENEVERSTOPVOTING započela je 2017. godine, odmah nakon izbora u Njemačkoj, kako bi podsjetila da zapravo glasamo svaki dan i svakom kupnjom. Možete sudjelovati slanjem svojih portreta koje ćemo preklopiti i poslati natrag da ih objavite. Pošaljite na adresu hi@sustainablefashionmatterz.com s temom NIKADA NE STANIMO GLASATI.

#MYCLOSETMATTERZ



Ovdje možete podijeliti priču o svojim omiljenim odjevnim komadima, razgovarati o ljubavi prema našoj odjeći i proširiti poruku da ne trebamo uvijek kupovati najnovije trendove... jer mi smo više od toga!

Više informacija na poveznici:



- **5 NOVOGODIŠNJIH REZOLUCIJA** za pojačavanje vaše održive modne igre
- Održivo, I. dio - Vivienne Westwood Škola bez plastike
- Greenpeace: Brza moda - ovoj industriji treba hitno preuređenje

kako uživati u modnoj održivosti

Kružna ekonomija želi dobro iskoristiti materijale, bili oni biorazgradivi ili reciklirani. Možemo razmotriti sve svoje akcije i shvatiti kako koncept, proizvodnja, prodaja, upotreba i odlaganje imaju utjecaja. Svaka akcija ima trošak i posljedica je ne samo izvora i proizvodnje samih materijala, već i tko ih proizvodi i proizvodi, kako se proizvodi prevoze i cijena koju plaćamo ima negativan utjecaj.

Kao dio promicanja cjelokupnog zdravlja sustava, novo gospodarstvo tekstila nudi nove mogućnosti distribuiranog i uključivog rasta. Stvara uspješan ekosustav poduzeća od malih do velikih, zadržavajući i zatim cirkulirajući dovoljno stvorene vrijednosti kako bi poduzeća i njihovi zaposlenici mogli u potpunosti sudjelovati u široj ekonomiji.

Karakteristika 1

Proizvodi i pruža pristup visokokvalitetnoj, pristupačnoj, individualiziranoj odjeći. U novoj tekstilnoj ekonomiji, svatko ima pristup odjeći koja mu treba, kada ih treba. Novi poslovni modeli pružaju kupcima veću fleksibilnost odjeće koju bi željeli nositi i omogućuju pristup odjeći koja tradicionalnom prodajom možda neće biti pristupačna. Odjeća je dizajnirana i proizvedena u visokoj kvaliteti, izdržljiva je i pruža različite funkcionalnosti i fleksibilnost - na primjer, u obliku osobnih stilova, prilagođenih ili prilagodljivih

Karakteristika 2

Snima cijelu vrijednost odjeće tijekom i nakon uporabe. U novom se tekstilu ekonomija odjeće koristi češće, što omogućuje da se njihova vrijednost u potpunosti uhvati. Kad se odjeća više ne može koristiti, recikliranjem u novu odjeću omogućuje se bilježenje vrijednosti materijala na različitim razinama. Da biste mogli zabilježiti vrijednost svih materijala nakon što se odjevni predmeti više ne nose, potrebno je osigurati usklađenost dizajna s postupcima recikliranja koji su danas dostupni.

Karakteristika 3

Radi na obnovljivoj energiji i koristi obnovljive izvore tamo gdje je potreban njihov doprinos. Energija potrebna za gorivo nove tekstilne ekonomije je obnovljiva, smanjujući ovisnost o resursima i povećavajući otpornost sustava. Resursi se čuvaju u sustavu, a tamo gdje je potreban ulaz, oni dolaze iz obnovljivih izvora. To znači koristiti obnovljivu sirovину za vlakna na bazi plastike, a ne koristiti gnojiva na bazi fosilnih goriva ili pesticide u uzgoju bioloških sastojaka. Nova ekonomija tekstila nadalje omogućuje ovaj prijelaz na obnovljive izvore jer sama priroda osigurava da se troši manje energije i manje resursa.

Karakteristika 4

Ona odražava stvarni trošak (ekološki i društveni) materijala i proizvodnih procesa u cijeni proizvoda. U novom tekstilnom gospodarstvu cijena odjeće odražava pune troškove njezine proizvodnje, uključujući negativne utjecaje na okoliš i društvo. Takvi se troškovi prvo analiziraju i prikazuju u izvešćima tvrtke, a na kraju se odražavaju u cijenama proizvoda.

Karakteristika 5

Obnavlja prirodne sustave i ne zagađuje okoliš. Obnovljivi resursi izvlače se iz prirode regenerativnim i restorativnim metodama koje obnavljaju prirodni kapital (svjetske zalihe prirodnih resursa). To znači korištenje regenerativne poljoprivrede za unos na biološkoj osnovi, poput pamuka, i šume s održivim upravljanjem za vlakna na bazi drva. Zabrinjavajuće tvari ne propuštaju u okoliš niti riskiraju zdravlje tekstilnih radnika i korisnika odjeće. Plastične mikrofibre ne ispuštaju se u okoliš i ocean. Ostale onečišćujuće tvari, poput stakleničkih plinova, su dizajnirane.

Karakteristika 6

Nova ekonomija tekstila dizajnira se distributivno. Kao dio promicanja cjelokupnog zdravlja sustava, novo gospodarstvo tekstila nudi nove mogućnosti distribuiranog i uključivog rasta. Stvara uspješan ekosustav poduzeća od malih do velikih, zadržavajući i zatim cirkulirajući dovoljno stvorene vrijednosti kako bi poduzeća i njihovi zaposlenici mogli u potpunosti sudjelovati u široj ekonomiji.



Dob 6-10. To možete učiniti s prijateljem ili članom obitelji.

Pogledajte naljepnice na pet vaših omiljenih odjevnih komada kako biste saznali gdje je njihova odjeća izrađena i iz kojih je trgovina kupljena.

- Napravite grafikon.
- Iz koliko je zemalja došla ova odjeća?
- Koliko je svaki putovao?
- Potražite mjesta na karti.
- Iz koje je trgovine došla većina ovih odjevnih predmeta?

BILJEŠKE



Dob 11-15 godina. Možete li objasniti što znače ove riječi i izrazi?

Kružno gospodarstvo

Klimatske promjene

Održiva moda

Reciklirana moda

Vintage Fashion

odlagalište otpada



Dob 16-20. Riješite ovaj test Kliknite sliku da biste vidjeli poveznicu.

QUIZ YOURSELF

CLIMATE CHANGE QUIZ



Dob 6-10. Nacrtajte sliku i dodajte opis nečega što imate kod kuće, a koje nikada ne nosite rtajte sliku i dodajte opis nečega što imate kod kuće, a koje nikada ne nosite.

Naizmjence pokaži što je ovo.

Razgovarajte o tome kome od vaših prijatelja ovo može odgovarati.

Provjerite s roditeljima možete li to prenijeti prijatelju.



Možete li se sjetiti nečeg drugog?

Dob 11-15. Porazgovarajte.

- 🕒 Koja je vaša omiljena odjeća?
- 🕒 Što vam se sviđa kod njih?
- 🕒 Kad biste mogli odabrati samo 5 komada odjeće koje biste mogli kupiti u sljedećih godinu dana, što bi oni bili?
- 🕒 Razmislite o 4 stvari koje biste mogli uzeti u obzir sljedeći put kad kupujete odjeću.



Dob 16-20. Pročitajte ovo i vodite raspravu

Voda je resurs o kojem smo najviše ovisni, no prakse modne industrije jedna su od najzagodenijih. Do 2025. godine više od 2,8 milijardi ljudi u 48 zemalja suočit će se s vodenim stresom ili uvjetima oskudice. Do sredine ovog stoljeća to će doseći gotovo 7 milijardi.

Standardna perilica rublja koristi 155 litara vode po opterećenju, ali vrlo učinkovita perilica rublja koristi manje od 105 litara vode. U prosjeku 5 košulja = 1 kg rublja. Prosječna perilica rublja drži 8-12 kg, što znači 40-60 košulja. Znači da rabljeni predmet koji se opere prije prodaje treba u prosjeku 3,1 litre vode.

2.700L VODE = 1 NOVA MAJICA = 870
MAJICA DRUGIH RUKA

Kada uzmemo u obzir utjecaj kupnje na okoliš, nalazimo održivije mogućnosti. Danas su neka od najpristupačnijih i najpristupačnijih rješenja za održivo odjevanje kupovina polovnih automobila, zamjena i popravak onoga što već posjedujete.

Porazgovarajte.

Peremo li odjeću kod kuće prečesto ne uzimajući u obzir vodu koju koristimo?

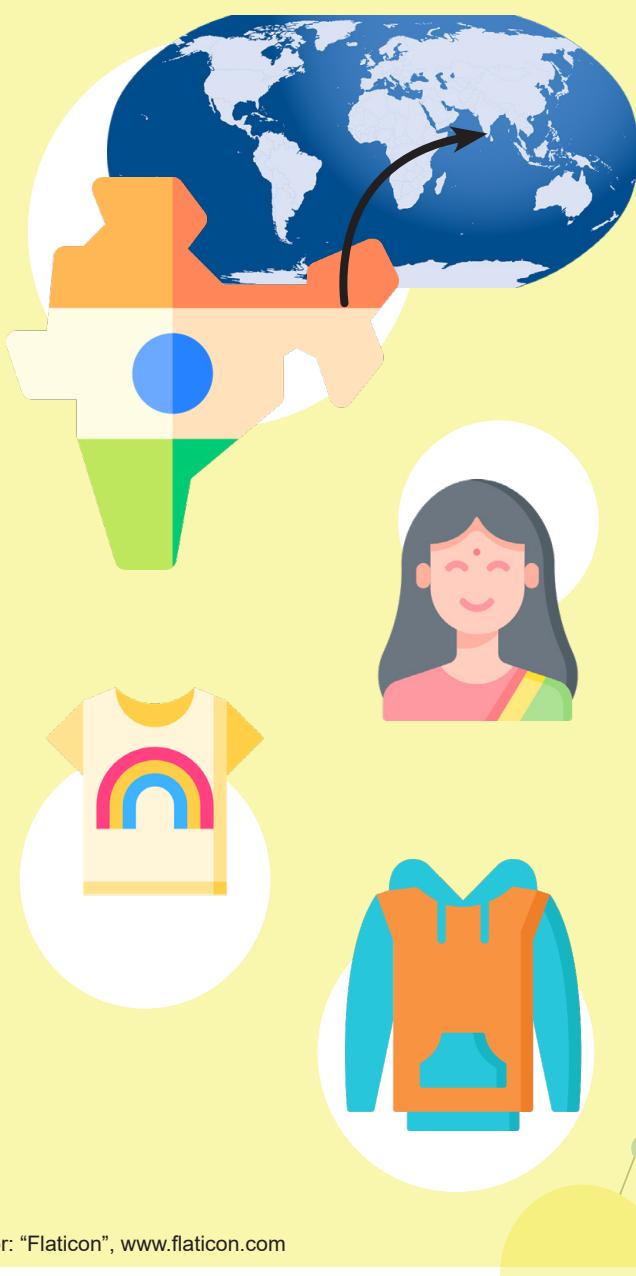
Uživate li već u kupnji rabljene robe?

Jeste li dobri u popravcima ili ste to nešto što biste mogli naučiti?

5 igra uloga

Igra uloga.

Postavljate tvornicu u Indiji za proizvodnju neke visokokvalitetne odjeće. Svi će procesi voditi računa o okolišu. Posao će izvoditi zadruga koju postavljate. Odjeća je za vrhunsku modnu etiketu na Zapadu. Kako biste osnovali svoju tvornicu i koje su glavne stvari koje biste uzeli u obzir kako biste osigurali da radnici budu poštено tretirani i plaćeni, a proizvodnja na vrlo visokom nivou?



Izvor: "Flaticon", www.flaticon.com

6 aktivnosti

Ako želite nastaviti učiti o kružnoj ekonomiji, učinkovitosti, održivosti i odgovornoj potrošnji, ovdje imate nekoliko poveznica kako biste dobili više informacija:

Dob od 6 do 10 godina: (poveznica na digitalne sobe za bijeg)

Dob 11-15: (poveznica na digitalne sobe za bijeg)

Dob 16-20 godina: (buduća poveznica na webquest)

7 zaključak

Za kraj ove radionice pozivamo vas na razmišljanje i dijalog o svemu što smo naučili.

Što ste naučili?

Razmislite na trenutak kako bi bilo raditi u znojnici.

Koju ćete radnju poduzeti kao rezultat onoga što ste danas čuli?

Kako sve ovo novo znanje možete podijeliti sa svojom obitelji i prijateljima?

Kako biste mogli i dalje učiti o smanjenju utjecaja na okoliš?



2019-1-UK01-KA204-06144
ICE-CAP Waste not Want not



CREATIVE EXCHANGE



USTANOVА ZА
ОБРАЗОВАЊЕ
ODRASЛИХ | ADULT
EDUCATION
INSTITUTION



S V E B ■ Schweizerischer Verband für Weiterbildung
F S E A ■ Fédération suisse pour la formation continue
Federazione svizzera per la formazione continua
Swiss Federation for Adult Learning



With the support of
Austausch und Mobilität
Echanges et mobilité
Scambi e mobilità
Exchange and mobility



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



Potpore Europske komisije za izradu ove publikacije ne predstavlja odobrenje sadržaja, koji odražava samo stavove autora te se Komisiji ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu uporabu koja može proizaći iz informacija u tekstu.

